

Utllysning av medel för nätverksprojekt inom handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO)

Jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet utlyser medel för nätverksprojekt kring skogarnas biologiska mångfald. Projekten samordnar skyddet, skogsvården och den övriga användningen av skogarna. I nätverken kan delta till exempel skogsägare, närings-, trafik- och miljöcentraler, Finlands skogscentral, kommuner, företag, civilsamhällsorganisationer och andra aktörer. Syftet med de projekt som nu efterlyses är att stärka det regionala samarbetet när det gäller att identifiera och upprätthålla olika kontinuerliga miljöer med biologisk mångfald samt stödja markägare som vill bedriva naturvårdande skötsel. Målet med projekten är i synnerhet att skapa och beskriva nya arbetsbaserade verksamhetsmodeller för att trygga den biologiska mångfalden och att i praktiken testa dem.

1. Teman

Projektförslag efterlyses om följande teman för samarbetsnätverk som främjar mångfalden i ekonomiskogar:

- **Resiliens genom naturvård – mer blandskogar med ädla lövträd i moskogar genom regionalt samarbete**

Ädla lövträd – ek, skogsalm, vresalm, ask, skogslind, lönn och hassel – förekommer både som enstaka träd bland andra trädslag och som skogsbestånd som domineras av en eller flera ädla lövträd. Ädellövlundar och moskogar med ädla lövträd är naturliga livsmiljöer för de ädla lövträden. De ädla lövträden är nyckelarter i sina livsmiljöer och erbjuder en livsmiljö för många följararter. Många hotade skogsarter är beroende av de ädla lövträden. Det räcker inte med skyddsåtgärder för att trygga de ädla lövträden och de arter som lever i dem. Bevarandet av de ädla lövträden och en ökad förekomst av dem i ekonomiskogar kan främjas genom naturvårdsåtgärder.

Klimatförändringarna kommer att påverka skogarna på många sätt. En skog med både strukturell mångfald och artmångfald är mer anpassningsbar till klimatförändringar. I Finland växer de ädla lövträden vid den nordliga gränsen av sitt utbredningsområde, och klimatförändringarna förutses gynna en ökning och utbredning av dem. Det finns många sätt att försöka stärka skogarnas resiliens i samband med att klimatet förändras. Att öka andelen ädla lövträd i ekonomiskogarna är ett sätt att anpassa sig till klimatförändringar och hantera de risker som förändringarna medför.

Målet för temat är att genom naturvårdsåtgärder stärka regionala kontinuerliga bestånd av ädla lövträd i moskogar. I projekten ska utvecklas praktiska lösningar och tillvägagångssätt för naturvårdande skötsel av ädla lövträd och moskogar med ädla lövträd, med särskild hänsyn till regionala kontinuerliga bestånd av ädla lövträd. Lösningar och verksamhetsmodeller

behövs både för att förnygra bestånden av ädla lövträd och för att bevara ädla lövträd i samband med olika skogliga åtgärder. Projektet kan omfatta de ädla lövträdens nuvarande utbredningsområden eller utbredningens randområden, där det bedöms att det finns potential för ädla lövträd att breda ut sig när klimatet förändras. I projektområdet ska det finnas flera bestånd av ädla lövträd i moskog och vara möjligt att utveckla naturvården av dem med hjälp av ett regionalt samarbetsnätverk. Att plantera ädla lövträd på åkrar betraktas i detta sammanhang inte som en naturvårdsåtgärd. Projekten önskas bedriva aktiv kommunikation och framställa rådgivningsmaterial, utbildningsmaterial och/eller handböcker för både skogsägare och fackfolk om igenkänning av ädla lövträd (också utan löv eller som plantor), om naturvårdande skötsel och om skapande och upprätthållande av regionala kontinuerliga bestånd av ädla lövträd.

- **Kontinuerlig mångfald i strandmiljöer**

Stränderna vid småvatten och andra vattendrag bildar naturliga nätverk av livsmiljöer och är viktiga övergångszoner för den biologiska mångfalden. Strandskogar skyddar med sin skugga, och död ved från skogarna bidrar också till den biologiska mångfalden i vattennaturen. Skogsstränder är viktiga inslag i landskapet och bromsar näringsläckage från marken. Stränderna är viktiga också för rekreatiönsändamål. Det finns mycket anvisningar och information om samt erfarenheter av strandområdenas betydelse för mångfalden och beaktande av strandområden i skogsbruket. Med hjälp av enhetliga regionala nätverk kan effekterna av olika naturvårdsåtgärder och skyddsåtgärder förbättras.

Målet för temat är att utveckla verksamhetsformer baserade på samarbete mellan markägare för att främja kontinuerliga miljöer av skogsstränder och strandvåtmarker (såsom svämskogar, strandängar, andra strandmyrar) med god biologisk mångfald i ett visst område. Samarbetsnätverket främjar genom praktiskt arbete och rådgivning att lokala kontinuerliga livsmiljöer som främjar mångfalden (såsom kontinuerlig förekomst av död ved både på marken och i vattnet, lövträd, gamla träd, våtmarker) uppkommer och bevaras. Samtidigt främjas också kontinuerliga strandlandskap. Nätverket samlar lokala markägare och andra aktörer till samarbete för att främja målet. Förhoppningen är att också andra markägare än enskilda skogsägare deltar. Till exempel semesterboende vid strandområdena samt kommuner och församlingar får gärna delta. Nätverkandet kan stärkas med hjälp av existerande lokala grupper.

I projektet kan markägarna få handledning i att identifiera den egna strandens mångfaldsegenskaper och möjligheter att utveckla dem. Markägarna och ägarna till vattenområdena engageras och inkluderas i planeringen och genomförandet av de naturvårdande åtgärderna. I projektet kan man iståndsätta och restaurera stränder som livsmiljöer och genomföra åtgärder också genom talkoarbete. Utöver verksamhetsmodellen resulterar projektet i informationsmaterial och utbildningsmaterial eller handböcker riktade till markägare och lokala aktörer.

- **Skogsägaren som naturvårdare**

Genom naturvårdande skötsel av ekonomiskogar, till exempel att i större utsträckning lämna kvar naturvårdsträd och död ved, gynna löv- och blandskog, vårda solexponerade livsmiljöer eller iståndsätta livsmiljöer kring bäckar eller rännilar, kan man främja biologisk mångfald. Genom naturvårdsåtgärderna kan man också främja hotade eller nära hotade arter.

Många skogsägare är intresserade av och vill gärna främja mångfalden i sina skogar. Skogsägarna behöver dock ofta konkret stöd när det gäller att identifiera områden som lämpar sig för naturvård, att planera naturvården och att utföra eller låta utföra naturvårdsåtgärderna. För naturvård som syftar till att främja artförekomster behövs nästan alltid rådgivning och hjälp av en expert.

Målet för temat är att främja genomförandet av en aktiv naturvård som utgår från markägarna och tryggande av arter som gynnas av naturvården. I projektet kan skogsägare som är intresserade av naturvård, företagare och naturvårds- och artexperter tillsammans samarbeta i det konkreta genomförandet av naturvårdsåtgärderna. Avsikten är att nätverket stöder och aktiverar markägarna att antingen själva utföra naturvårdsåtgärderna eller låta företagare utföra dem. På projektområdet kan det också finnas kontinuerliga livsmiljöer för arter som gynnas av aktiv naturvård eller koncentrationer av hotade eller nära hotade arter. Utöver en verksamhetsmodell ska projektet ta fram god praxis och kommunikationsmaterial för att stödja skogsägarna och andra aktörer och uppmuntra dem till naturvårdande åtgärder.

2. Val av projekt

Urvalskriterierna för projekten är följande:

- Ansökans överensstämmelse med något av utlysningens teman
- Ansökans innovativitet
- Arbetets genomförbarhet (bland annat tidsplan, pris)
- Hur praktisknära verksamheten och resultaten är
- Nätverkets mångsidighet och funktion
- Möjligheterna till landsomfattande tillämpning av verksamhetsmodellen och fortsatt användning av resultaten
- Kommunikationens mångsidighet

Det önskas att projekten genererar nya, innovativa sätt att trygga skogarnas biologiska mångfald samt mångsidig kommunikation. Till ansökan ska fogas en projektplan i vilken det ingår en beskrivning av den verksamhetsmodell som utvecklas inom projektet. Tillsammans med ansökan ska också lämnas in en kommunikationsplan som beskriver kommunikationssätten och kommunikationskanalerna samt målgrupperna för kommunikationen. Projekten ska skapa en webbplats.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

3. Projektens finansiering, storlek och varaktighet

Ministerierna finansierar nätverksprojekt med cirka 100 000–150 000 euro per år. År 2023 reserveras denna summa för finansiering av nya nätverksprojekt. År 2023 finansieras 1–3 projekt, som jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet är beredda att fortsätta finansiera även 2024–2025, om behövliga anslag anvisas för det i statsbudgeten.

Sökandena förutsätts bidra med en egen finansieringsandel till projektet. Endast av nödvändiga och motiverade skäl kan statsunderstöd beviljas till 100 procent. Samarbeta med andra projekt inom METSO-handlingsplanen samt andra finansieringskanaler, till exempel finansiering från företag eller EU, ses som en fördel vid valet av projekt. Projektutlysningen är inte avsedd för finansiering av forskning.

4. Tidsplan och ansökningsblankett

Lämna in en ifylld ansökningsblankett och behövliga bilagor **senast den 15 november 2022** kl. 16.15 i första hand per e-post till jord- och skogsbruksministeriets registratorskontor: kirjaamo.mmm@gov.fi.

Det är också möjligt att sända ansökan med bilagor per post till Registratorskontoret, Jord- och skogsbruksministeriet, PB 30, 00023 STATSRÅDET. Märk kuvertet med "Yhteistoimintaverkostot 2022".

Ansökningsblanketten finns på adressen:

<https://mmm.fi/metso-ohjelman-hankelomakkeet>

Beslut om anslagen för 2023 fattas före utgången av januari 2023. Projekten kan inledas tidigast i februari 2023. Jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet förbehåller sig rätten att låta bli att finansiera ett enda projekt. Projekten kan också finansieras med ett mindre belopp än vad som sökts. Finansiärerna kan föreslå att projekten slås samman samt komma med förslag om nya samarbetspartner.

5. Mer information

Ville Schildt, konsultativ tjänsteman, jord- och skogsbruksministeriet, tfn 0295 162 190, fornamn.efternamn@gov.fi

Maarit Loiskekoski, miljöråd, miljöministeriet, tfn 0295 250 169, fornamn.efternamn@gov.fi

Kaisu Aapala, äldre forskare, Finlands miljöcentral, tfn 0295 251 052, fornamn.efternamn@syke.fi

Mer information om samarbetsnätverken: <https://metsonpolku.fi/sv/projekt-och-publikationer>,
<https://metsonpolku.fi/yhteistoimintaverkostot>

Tidigare nätverksprojekt: <https://metsonpolku.fi/yhteistoimintaverkostot/toteutetut-hankeet>